

2023-06-19 Nr. NV-1495

ĮSTATYMO PROJEKTAS Nr.: TAP-23-813; TAP-23-814 TAIS-23-6066(2); 23-6065(2)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ ĮSTATYMO NR. XIII-2166 7, 8, 11, 51, 53, 140, 141 STRAIPSNIŲ, 2 IR 4 PRIEDŲ PAKEITIMO IR 142 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO PROJEKTO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne	Aplinkos ministerija	Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2023-06-13	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti
Igyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama ☐ Taip ☐ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

teikiamu įstatymo projektu siekiama išspręsti sanitarinių apsaugos zonų (toliau – SAZ) vietovėse, kur istoriškai yra įsikūrę ir veikiantys ūkio subjektai, nustatymo ir registravimo Nekilnojamojo turto registre problemą.

Galiojantis teisinis reguliavimas numato SAZ registravimą Nekilnojamojo turto registre. Siekiant svarbiausio tikslo – visuomenės sveikatos saugos, SAZ negali būti nustatomi ir registruojami Nekilnojamojo turto registre teritorijose, kuriose objektai, kuriuos draudžiama statyti, planuoti ar įrengti sanitarinėse apsaugos zonose, yra pastatyti (pradėti statyti) ar įrengti, SAZ nustatymui reikalingas žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas. SAZ teisinio reguliavimo išimtis nurodyta SŽNSĮ (įstatymo redakcija iki 2022 m. gruodžio 31 d.), kai SAZ nustatoma formuojant žemės sklypą (teritorijose, kuriose iki teritorijų planavimo dokumentų ar žemės valdos projektų patvirtinimo nebuvo suformuoti žemės sklypai), SAZ, į kurią pateko šis žemės sklypas (jo dalis), formuojamoje nekilnojamojo daikto kadastro duomenų byloje nebuvo nurodyta ir (ar) įrašyta Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą ar tais pačiais pagrindais pagal teisinį reguliavimą, galiojusį iki SŽNSĮ įsigaliojimo dienos (toliau – „klaidos taisymo“ pagrindai).

Pagal galiojantį teisinį reguliavimą „klaidos taisymo“ pagrindais nustatytose SAZ neliko draudimo statyti ar planuoti objektus, kuriuos draudžiama statyti ar planuoti kitose SAZ, todėl atsirado tikimybė, kad gyvenamosios teritorijos priartės prie taršių objektų. Veiklą vykdančias asmenys šiose teritorijose turi užtikrinti, kad žmogaus sveikatai kenksminga aplinkos tarša neviršytų ribinių užterštumo (ar kitokių) verčių, nors tai užtikrinti dažnai nėra techninių ir (ar) finansinių galimybių.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Siūloma:

- įtvirtinti, kad „klaidos taisymo“ pagrindais nustatant SAZ poveikio visuomenės sveikatai vertinimo būdu, būtų taikoma iki 2022 m. gruodžio 31 d. galiojusi teisinio reguliavimo išimtis, leidžianti nustatyti SAZ susiformavusioje gyvenamojoje aplinkoje;
- nustatyti, kad „klaidos taisymo“ pagrindais nustatytose SAZ būtų taikoma tokia didžiausia leidžiama kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore, kokia galiojo konkrečios SAZ įrašymo į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą ar įregistravimo Nekilnojamojo turto registre dieną;
- atsižvelgus į galimą riziką, mažinti sąrašą ūkinių veiklų, dėl kurių turi būti nustatyta SAZ;
- numatyti efektyvesnius ir su kitais įstatymais suderintus būdus, kaip užtikrinti tinkamą visuomenės informavimą apie nustatytas SŽNSĮ nurodytas teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, įtvirtinti prievolę veiklos vykdytojams informuoti suinteresuotus asmenis apie SAZ nustatymą „klaidos taisymo“ pagrindais (be žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimo);
- siekiant teisinio reguliavimo aiškumo ir apibrėžtumo, patikslinti kai kurias SŽNSĮ nuostatas jas suderinant.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

2023 m. vasario 10 d. aplinkos ministro įsakymu Nr. V-14 „Dėl darbo grupės pasiūlymams dėl sanitarinės apsaugos zonų reglamentavimo parengti sudarymo“ sudaryta darbo grupė. Darbo grupę sudarė Vyriausybės kanceliarijos, ministerijų, savivaldybių, verslo atstovai. Darbo grupės tikslas buvo parengti pasiūlymus dėl galiojančio teisinio reguliavimo, reglamentuojančio SAZ, tobulinimo, siekiant suderinti ūkio subjektų, gyventojų ir visuomenės interesus dėl visuomenės sveikatos saugos užtikrinimo, žemės naudojimo, ūkinės veiklos vykdymo galimybių.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Istatymo projektas derintas su Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Energetikos ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Susisiekimo ministerija, Teisingumo ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Žemės ūkio ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacijai, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Lietuvos geologijos tarnyba, Nacionaliniu visuomenės sveikatos centru, VĮ Registrų centru, Lietuvos žemės ūkio bendrovių asociacija, Lietuvos paukštininkystės asociacija, Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmais, Lietuvos kiaulių augintojų asociacija, Lietuvos pramonininkų konfederacija, Lietuvos verslo konfederacija, Lietuvos grūdų perdirbėjų ir prekybininkų asociacija.

Pastabas ir pasiūlymus pateikė vandentvarkos asociacija „Vandens jėga“, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Žemės ūkio ministerija, Lietuvos paukštininkystės asociacija, VĮ Registrų centras, AB „ORLEN Lietuva“, Lietuvos žaliasis aljansas, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Teisingumo ministerija.

Sveikatos apsaugos ministerija su Nacionaliniu visuomenės sveikatos centru, Lietuvos savivaldybių asociacija, Susisiekimo ministerija, Vidaus reikalų ministerija nurodė, kad pastabų ir pasiūlymų neturi, kitos institucijos išvadų SŽNSĮ projektui nepateikė.

Įvertinus VĮ Registrų centro, Lietuvos paukštininkystės asociacijos, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Teisingumo ministerijos pastabas ir pasiūlymus, SŽNSĮ projektas atitinkamai pakoreguotas: siūloma SŽNSĮ 8 straipsnį papildyti nauja dalimi dėl Nekilnojamojo turto registre įregistruoto žemės sklypo registro įrašo, pakoreguotas siūlymas dėl suinteresuotų asmenų informavimo apie „klaidos taisymo“ pagrindais nustatytas SAZ, atsisakyta skelbimų spausdinimo laikraščiuose, ištaisyti redakciniai netikslumai, papildytas aiškinamasis raštas, parengta ir suderinta su Ekonomikos ir inovacijų ministerija Teisės aktu sukeliamų arba teisės akto projektu galimų sukelti ūkio subjektų prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų apskaičiavimo ataskaita.

Argumentai dėl SŽNSĮ projektui pateiktų pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, pateikti derinimo pažymoje.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Siūloma klausimą svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Ieva Bardauskienė

Ekonomikos politikos grupė, patarėja